

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: Z25 - 122994

Voorstel van: college van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:

Tabitha van Hove
(06)52098666
t.van.hove@amstelveen.nl
Wijkbeheer

Datum: 28 oktober 2025

Portefeuillehouder: wethouder Frank Berkhout

Onderwerp

Nieuwe Werkwijze Wijkbeheer

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De huidige taakstelling op de groenbegroting van € 2,1 miljoen met € 1,4 miljoen te verlagen door besparingen op de groenbegroting en het resterend deel toe te voegen aan de stelpost 'bezuinigingsopgave 2028 en verder'.
2. Van de € 1,4 miljoen een bedrag van € 400.000,- taakstellend vanaf 2028 te behalen door het wijkonderhoud, dat de organisatie nu reeds in eigen beheer uitvoert, anders te organiseren.
3. Van de € 1,4 miljoen voorts € 1 miljoen te besparen door het onderhoudsniveau in de hele stad vanaf 2028 te veranderen naar beeldniveau B.
4. Organisatorische consequenties en kosten van invoering van een hybride bedrijfsmodel nader uit te werken.
5. Verdeling tussen het wijkonderhoud in eigen beheer en uitbesteed werk effectiever en efficiënter te organiseren.
6. Uiterlijk halverwege 2026 een definitieve keuze te maken tussen invoering van het hybride model of continuering van de bestaande werkverdeling tussen marktpartijen en eigen organisatie.
7. De financiële consequenties van de uitwerking van dit besluit op te nemen in de Perspectiefnota 2027.

Samenvatting

In 2024 is de uitvoering van het wijkbeheer aanbesteed. Die aanbesteding viel 70% duurder uit dan begroot. U besloot het extra benodigde budget voor 3 jaar beschikbaar te stellen en verbond daaraan de opdracht het wijkbeheer anders te organiseren zodat het weer binnen het beschikbare bedrag in de meerjarenbegroting kan worden uitgevoerd. Het afgelopen jaar hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de oorzaken van de kostenoverschrijding. Er heeft een verkenning van drie alternatieve bedrijfsmodellen plaatsgevonden en er is nagegaan op welke wijze het wijkonderhoud in eigen beheer effectiever en efficiënter uitvoering kan krijgen. Ook zijn experts geconsulteerd om na te gaan of anders aanbesteden of contracteren kan leiden tot een kostenreductie. In dit raadsvoorstel leggen wij u een voorstel voor veranderingen in de uitvoering van het wijkbeheer voor, dat we baseren op de uitgevoerde analyses. Wij stellen voor om de beoogde besparing van € 2,1 miljoen voor 2/3 in te vullen binnen de groenbegroting, met een taakstelling van € 400.000,- op het wijkonderhoud in eigen beheer en een besparing van € 1 miljoen op beeldkwaliteit. Het

resterend tekort van € 700.000,- voegen we toe aan de stelpost 'bezuinigingsopgave 2028 en verder'.

Doel

Uitvoeringskosten voor wijkbeheer verlagen.

Prestatie

1. Onvermijdelijke kostenstijgingen voor uitbesteed wijkonderhoud opnemen in de meerjarenbegroting.
2. Verhoging van de doelmatigheid, effectiviteit en efficiency van het wijkbeheer dat de organisatie nu al in eigen beheer uitvoert.
3. Een voorstel voorleggen aan de gemeenteraad voor verandering van de beeldkwaliteit in de hele stad naar niveau B en de structurele effecten in de gemeentebegroting opnemen vanaf 2028.
4. Voor- en nadelen van overheveling van onkruidbestrijding op verharding van de marktpartijen naar de eigen organisatie uitwerken.
5. Uitvoering van het wijkonderhoud efficiënter verdelen tussen de eigen dienst en de markt.
6. Een tijdige definitieve keuze maken tussen de bedrijfsmodellen om operationalisering per 1 januari 2028 mogelijk te maken.
7. Streven naar kostenbeperking in uitwerking van de nieuwe werkwijze voor wijkbeheer en de financiële consequenties daarvan verwerken in de Perspectiefnota 2027.

Voorgeschiedenis en context

In 2024 heeft de gemeente Amstelveen het onderhoud van het groen in de stad en de onkruidbestrijding op verharding opnieuw aanbesteed. De uitkomst van deze aanbesteding viel fors duurder uit dan begroot. In de meerjarenbegroting is hiervoor structureel € 3 miljoen beschikbaar. Uit de aanbesteding kwam een meerprijs van € 2,1 miljoen, een overschrijding van circa 70%. Naar aanleiding hiervan heeft u op 11 december 2024 besloten de opdracht conform aanbesteding door te zetten en het budget voor de overschrijding voor 3 jaar (2025 t/m 2027) beschikbaar te stellen. U verbond daaraan de opdracht vanaf 2028 het uitbesteede wijkbeheer weer binnen het structureel beschikbare budget van € 3 miljoen uit te voeren door invoering van een nieuwe werkwijze voor het wijkbeheer. Wij hebben bij de verstrekking van de jaaropdracht voor 2025 gezocht naar mogelijke besparingen. Daarbij is een streefbedrag van € 500.000,- aangehouden. In 2025 is die besparing gevonden. Een evaluatie daarvan moet nog plaatsvinden.

Er zijn 7 thema's benoemd die een rol kunnen spelen in de kostenoverschrijding. Voor een verdiepende analyse van die thema's zijn twee externe bureaus ingezet. Ook hebben voor de zomer 2025 twee raads gesprekken plaatsgevonden over onderdelen van de opdracht evenals een brainstorm met sleutelfiguren binnen de organisatie over mogelijke organisatieveranderingen. Tevens zijn experts geconsulteerd om na te gaan of anders aanbesteden of contracteren kan leiden tot een kostenreductie.

Op basis van deze voorbereidende werkzaamheden hebben we de verzamelde informatie samengebracht ter beantwoording van drie hoofdvragen, in onderstaande volgorde:

- A. Welk aandeel in het tekort van € 2,1 miljoen is veroorzaakt door onvermijdelijke kostenstijgingen?

- B. Wat is de mogelijke opbrengst van organisatorische maatregelen of wijzigingen in de manier van aanbesteden? Met andere woorden: hoeveel besparing op uitvoeringskosten is mogelijk door efficiënter en effectiever te werken?
- C. Wat kan bespaard worden door vermindering van beeldkwaliteit van onderhoud of inrichting van het groen? Wat betekent die besparing voor de beeldkwaliteit?

In bijgevoegde rapportage geven wij antwoord op deze hoofdvragen. De rapportage bevat de inhoudelijke en financiële onderbouwing bij dit raadsvoorstel. Hoofdconclusies uit het uitgevoerde onderzoek zijn:

- a. Uit het onderzoek naar de oorzaken voor de kostenstijging is gebleken dat de mogelijke besparingen door minder werk op de markt te zetten vrij beperkt zijn. Met andere woorden: er is geen sprake van overmatig dure inschrijvingen in de aanbesteding van 2024. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat € 1,7 miljoen van de overschrijding van € 2,1 miljoen onvermijdelijk is.
- b. Medewerkers in eigen dienst die het wijkonderhoud uitvoeren zijn professionals, die houden van hun vak. Zij leveren een kwaliteit die nogal eens boven het afgesproken beeldkwaliteitsniveau ligt. Door uitvoering op het beeldkwaliteitsniveau dat is vastgesteld is circa € 400.000,- structureel te besparen op de uitvoering van het wijkonderhoud in eigen beheer. Overigens tekenen we hierbij aan dat op sommige plekken in de stad het wijkonderhoud niet altijd op orde is. In dat geval dienen we de kwaliteit op het afgesproken niveau te brengen.
- c. Uitvoering van al het wijkonderhoud in eigen beheer is geen begaanbare weg. Dit bedrijfsmodel heeft grote bedrijfsmatige risico's in zich, creëert een vorm van verborgen werkloosheid in de organisatie en is veel duurder dan de andere bedrijfsmodellen.
- d. Het bedrijfsmodel 'schoonhouden van verhardingen inbesteden bij Meerlanden' biedt mogelijkheden, maar heeft ook risico's in zich. Er ontstaat afhankelijkheid van de niet onderhandelbare tariefstelling waar Meerlanden mee werkt. Ook vereist het een vorm van aandeelhouderschap van de Gemeente Amstelveen van Meerlanden. Onduidelijk is of dat realiseerbaar is en tegen welke voorwaarden. Het effect op de beeldkwaliteit op middellange termijn is bij invoering van dit model niet te voorzien. Het model lijkt ook duurder dan de bestaande werkwijze. Wij raden een verdere uitwerking van dit model af.
- e. In het onderzochte hybride bedrijfsmodel hevelen we de onkruidbestrijding op verharding over van de markt naar de eigen organisatie. Dit model heeft organisatorische en veranderkundige voordelen in zich: het vergt een haalbare reorganisatie, die we kunnen verbinden aan de noodzakelijke veranderingen van de werkwijze, die nodig is om op de uitvoering in eigen beheer structureel € 400.000,- te besparen (zie punt b). Voor het extra aan te trekken personeel ontstaat het hele jaar door werk. Uit de indicatieve kostenraming van dit model lijkt het € 120.000,- duurder dan de huidige werkwijze.
- f. Om een substantiële besparing op de uitvoeringskosten te bereiken is verandering van het beeldkwaliteitsniveau noodzakelijk. Een verandering van het wijkonderhoud naar niveau B in de gehele stad levert naar schatting ruim € 1 miljoen aan besparing op.
- g. In het hybride bedrijfsmodel en bij de continuering van de bestaande werkwijze blijft de organisatie van het groenonderhoud in beginsel ongewijzigd. Uit de uitgevoerde analyse is gebleken dat anders aanbesteden of contracteren van dat groenonderhoud tot kostendaling kan leiden. Het uiteindelijke financiële effect daarvan is afhankelijk

van de markt en op voorhand niet in te schatten. Het kan leiden tot kostenbesparing die de structureel noodzakelijke ophoging van de begroting kan compenseren.

- h. Wij hebben gezocht naar beperking van de uitvoeringskosten, zodat de € 1,7 miljoen aan onvermijdelijke kosten (zie punt a) niet in de meerjarenbegroting opgenomen hoeven worden. Onderstaand overzicht geeft aan voor investering bij Meerlanden, het hybride model en continuering van de bestaande werkwijze hoe de beoogde structurele besparing van € 2,1 miljoen gerealiseerd kan worden. Door de voorgestelde besparingen op wijkonderhoud in eigen beheer (€ 400.000,-) en beeldkwaliteit € 1 miljoen) blijft de structurele verhoging van de meerjarenbegroting beperkt tot circa € 700.000,-.

	Inbesteding bij Meerlanden	Hybride model	Continuering bestaande werkwijze
Besparing op wijkonderhoud in eigen beheer	€ 400.000,-	€ 400.000,-	€ 400.000,-
Verlaging beeldkwaliteit naar B	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-
Overheveling onkruidbestrijding op verharding	-/- € 200.000,-	-/- € 120.000,-	Niet van toepassing
Structureel verhogen van begroting voor kosten die niet oplosbaar zijn binnen wijkbeheer	€ 900.000,-	€ 820.000,-	€ 700.000,-
Totaal	€ 2.100.000,-	€ 2.100.000,-	€ 2.100.000,-

Bij dit overzicht tekenen wij aan dat het is gebaseerd op een globale doorrekening van de modellen. In de uitwerking van dit raadsvoorstel dient een gedetailleerde kostenraming te worden opgesteld. Uit de uitwerking van het hybride model moet blijken of een besparing op de geraamde kosten van € 120.000,- mogelijk is om te voorkomen dat een extra verhoging van de meerjarenbegroting noodzakelijk is.

Op basis van de bevindingen en conclusies in de rapportage adviseren wij u een aantal veranderingen in organisatie en financiering van het wijkbeheer in gang te zetten.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

Ad 1. In de rapportage is toegelicht dat een deel van de kostenstijging onvermijdelijk is. Belangrijke factoren daarbij zijn reguliere prijsstijgingen, compensatie voor een inschrijving onder de marktprijs uit 2021 en klimaat- en weereffecten. In totaal betreft dat een bedrag van € 1,7 miljoen. Wij hebben aanvullende besparingen op de groenbegroting gevonden: € 400.000,- op de uitvoering van wijkonderhoud in eigen beheer en € 1 miljoen op beeldkwaliteit. In bovenstaand overzicht onder punt h. is geconcludeerd dat verhoging van de meerjarenbegroting voor wijkonderhoud met minimaal € 700.000,- noodzakelijk is om een sluitend budget voor wijkonderhoud te creëren vanaf 2028. Wij adviseren deze meerkosten, die niet oplosbaar zijn binnen wijkbeheer, structureel in de meerjarenbegroting te verwerken.

Ad 2. Gebleken is dat in de organisatie van het wijkonderhoud dat we in eigen beheer uitvoeren maatregelen mogelijk zijn die de doelmatigheid, effectiviteit of efficiency van het werk kunnen verhogen. Uit een indicatie van een aantal mogelijke besparingen op personeel blijkt een structurele besparing op de uitvoeringskosten van circa € 400.000,-. Wij stellen voor dit bedrag taakstellend op te leggen voor de uitvoering in eigen beheer vanaf 2028.

Ad 3. Berekend is dat verandering van de beeldkwaliteit van het onderhoudsniveau in de hele stad naar niveau B een structurele besparing van circa € 1 miljoen kan opleveren. Grootste aandeel in die besparing is de verandering van niveau Basis+ naar B in woonwijken. Het niveau B is het gemiddelde kwaliteitsniveau voor woonwijken in Nederland. In bijgevoegde rapportage is toegelicht dat verandering naar beeldkwaliteitsniveau C onwenselijk is in verband met veiligheidsrisico's, toenemende klachten en meldingen van inwoners en nadelige financiële effecten op de (middel)lange termijn. Daarom hebben we verandering van het onderhoudsniveau naar niveau C niet in de analyse uitgewerkt.

Wij adviseren de beeldkwaliteit in de hele stad te veranderen naar niveau B en dat uit te werken in een nieuw Beeldkwaliteitsplan. Dat is noodzakelijk voor invulling van een deel van uw opdracht van 11 december 2024 om vanaf 2028 € 2,1 miljoen op de uitvoering van wijkonderhoud te besparen.

Ad 4. Uit de uitgevoerde analyse blijkt dat invoering van een hybride bedrijfsmodel kansen biedt het wijkonderhoud toekomstbestendig en efficiënt te organiseren. Wij adviseren de organisatorische voor- en nadelen en financiële consequenties van dit model uit te werken en daarin te zoeken naar een optimale verdeling tussen uitvoering van het werk in eigen beheer en door aannemers. Door anders aan te besteden en te contracteren kunnen de risico's, die aannemers in hun offertes verwerken dalen, en daarmee ook de geoffreerde tarieven.

Ad 5. De verdeling van het werk tussen de eigen organisatie en aannemers kan effectiever en efficiënter. Daardoor zijn kostenbesparingen mogelijk. Deze maatregelen verdienen uitwerking en hebben naar verwachting rendement bij ieder bedrijfsmodel waartoe uiteindelijk besloten wordt.

Ad 6. De nieuwe werkwijze moet op 1 januari 2028 operationeel zijn. Dat betekent dat een definitieve keuze tussen de modellen in de loop van 2026 noodzakelijk is om voldoende voorbereidingstijd voor invoering van de gekozen werkwijze te behouden.

Ad 7. De financiële ramingen in dit raadsvoorstel zijn indicatief. In de uitwerking van de voorstellen zijn gedetailleerdere ramingen mogelijk. Ook kan er meer inzicht ontstaan in de financiële effecten van een andere verdeling in de uitvoering in eigen beheer en door de markt. Een andere manier van aanbesteden of contracteren van het groenonderhoud kan tot effect hebben dat aannemers minder risico-opslag in de geoffreerde tarieven gaan opnemen. We streven in de uitwerking naar meer kostenbesparing, die we kunnen opnemen in de Perspectiefnota 2027.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

In de analysefase is naast een hybride bedrijfsmodel het model 'Alles zelf doen' en het model 'Inbesteden bij Meerlanden' verkend. Samengevat bleek daaruit het volgende:

Bedrijfsmodel 1: Alles zelf doen

Invoering van dit model heeft onaanvaardbare risico's in zich. Het vraagt een uitbreiding van circa 70 fte aan personeel. Dat vraagt een grote organisatie-aanpassing. De arbeidsmarkt is krap en daarom is het allerm minst zeker dat de organisatie in staat is dit personeel te vinden en te behouden. Daarbij komt dat er voor dat personeel in de winter onvoldoende werk is. Daarmee creëert dit model feitelijk een vorm van verborgen werkloosheid. In financiële zin is het een onverstandig alternatief, omdat de kosten substantieel hoger zijn dan bij de bestaande werkwijze.

Bedrijfsmodel 2: Inbesteden bij Meerlanden

In dit model brengen we schoonhouden van verhardingen onder bij Meerlanden Holding N.V. Dit is een publieke onderneming waarvan de aandelen in handen zijn van acht Nederlandse gemeenten in de regio. Het bedrijf verzorgt voor deze gemeenten vooral afvalverwerking en schoonhouden van verhardingen. Dit model vergt aandeelhouderschap van Amstelveen. Met Meerlanden is gesproken over dit model. Het past in de groeistrategie van het bedrijf. Het bedrijf oriënteert zich op dit moment op de manier waarop die groei institutioneel mogelijk is en hoe de governance van het bedrijf er dan uit moet zien. Het bedrijf verwacht medio 2026 daarover te kunnen besluiten.

De onzekerheden in een keuze voor dit model achten wij te groot in deze fase. Het is niet duidelijk of aandeelhouderschap van Amstelveen van de Meerlanden mogelijk is. We maken ons afhankelijk van de niet onderhandelbare tarieven, die Meerlanden eens per drie jaar verhoogt. De effecten voor de beeldkwaliteit op middellange termijn zijn niet goed te voorzien. Daarom raden wij een verdere uitwerking van dit model af.

Participatie

Wij hebben de inhoud van dit raadsvoorstel voorgelegd aan de Groenraad. Het advies van de Groenraad is als bijlage 2 bij dit raadsvoorstel gevoegd. Op advies van de Groenraad gebruiken wij voor de wijziging van het onderhoudsniveau de term 'beeldverandering'. De Groenraad is positief over de ruimte die dit biedt aan kruiden en biodiversiteit. In bijlage 3 bij dit raadsvoorstel is onze reactie op dit advies naar de Groenraad bijgevoegd.

Kanttekeningen en risico's

Ad 4, 5 en 6. Bij invoering van het hybride model - en ook bij continuering van de bestaande werkwijze - blijven we een deel van het groenonderhoud uitbesteden aan de markt. Marktontwikkelingen in de toekomst zijn nu niet te voorspellen. Dat betekent dat tegenvallers bij toekomstige aanbestedingen niet uit te sluiten zijn. We gaan wel anders aanbesteden om de prijsschommelingen en de risico's te beperken, die we in de bestekken bij aannemers leggen, voor zover dat in ons vermogen ligt.

Financiën

In de bijgevoegde rapportage is de uitgevoerde financiële analyse opgenomen. In hoofdstuk 1 is beschreven hoe de kostenstijging in de aanbesteding van 2024 te verklaren is. In hoofdstuk 2 zijn drie mogelijke bedrijfsmodellen toegelicht. Van de drie modellen is een globale inschatting van de kosten gemaakt. Ook is indicatief berekend hoe op de uitvoering van het wijkonderhoud in eigen beheer bespaard kan worden. Tot slot is doorgerekend wat de mogelijke besparing is op beeldkwaliteit (zie hoofdstuk 3).

In de meerjarenbegroting is structureel € 3 miljoen beschikbaar voor uitbesteed wijkbeheer. Daarnaast is voor wijkonderhoud in eigen beheer circa € 6,6 miljoen beschikbaar in de budgetten van de organisatie. De voorstellen om € 2,1 miljoen te besparen zijn gezocht in anders werken van de eigen dienst en bij uitbesteed werk en

hebben daarmee betrekking op beide budgetten. In dit voorstel zijn wij erin geslaagd 2/3 van de beoogde € 2,1 miljoen aan besparing op het wijkonderhoud te vinden. Voor de resterende taakstelling van € 700.000,- stellen wij voor deze niet meer specifiek op de groenbegroting te zoeken, maar binnen de totale begroting. Hiertoe wordt de reeds bestaande taakstelling 'bezuinigingsopgave 2028 en verder' structureel verhoogd met € 700.000,- vanaf 2028.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na vaststelling van een raadsbesluit starten we met de uitwerking van een hybride model.

In de eerste helft van 2026 gaan we met de gemeente Aalsmeer in overleg in hoeverre Aalsmeer het wijkgerichte onderhoudswerk wil onderbrengen in een hybride model of in de bestaande werkwijze van Amstelveen als daartoe besloten wordt. Dit komt voort uit de vraag die de gemeente Aalsmeer aan Amstelveen hierover heeft gesteld.

Een besparing door verandering van de beeldkwaliteit van € 1 miljoen gaan we voorbereiden voor invoering vanaf 2028. We nemen de veranderingen op in een nieuw beeldkwaliteitsplan, dat we na de verkiezingen aan het college van B&W voorleggen.

Wij informeren u periodiek over de voortgang van de voorbereidingen voor een nieuwe werkwijze voor wijkonderhoud per 1 januari 2028.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Duurzaamheidsaspecten

De uitgevoerde analyse geeft geen aanleiding bestaande duurzaamheidseisen in de uitvoering van het wijkonderhoud te veranderen.

Bijlagen

1. Rapportage Nieuwe Werkwijze Wijkonderhoud Amstelveen d.d. 22 oktober 2025.
2. Advies Groenraad op de nieuwe werkwijze Wijkonderhoud.
3. Brief aan de Groenraad over Advies Groenraad over nieuwe werkwijze Wijkbeheer.
4. Beeldcatalogus Amstelveen.

De secretaris,

Bert Winthorst

De voorzitter,

Tjapko Poppens

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.